

Constantin OLTEANU

NIMIC NU-I AL MEU

CONSTANTIN OLTEANU

s-a născut la 15 octombrie 1959 în satul Baurci-Moldoveni, raionul Cahul. A absolvit Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Ziaristică (1983).

A fost corespondent și șef de secție la ziarul „Tinerimea Moldovei” (1982–1991). A activat la „Literatura și arta” (1991–1992), revista „Basarabia” (1992). Din 1992 – la „Săptămâna”, în calitate de redactor-șef adjunct, iar din 2020 – redactor-șef.

Membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova și al Uniunii Jurnaliștilor din Moldova.

Debut literar: *Pachete cu zăpadă* (versuri), ed. Hyperion, Chișinău, 1991.

În 2022, publică volumul de proză *Green card* (Editura UNU, Chișinău), selectat în cadrul Programului de editare a cărții naționale, susținut de Ministerul Culturii.

În 2023 apare romanul *Notre-Dame* și volumul de eseuri *Tăcerea care se aude*, iar în 2024 – romanul *Cimitirul oamenilor de zăpadă*.

Constantin OLTEANU

NIMIC
NU-I
AL MEU

EDITURA **UNU**
Chişinău, 2024

Editura UNU

str. Ion Creangă, nr. 62/4, Chișinău MD-2064, Republica Moldova

Tel.: (+373) 69 12 23 42

Email: editura.unu@gmail.com

Web: www.editura1.md

Constantin Olteanu

NIMIC NU-I AL MEU

Ediția I, octombrie 2024

Autor: Constantin Olteanu

Editor: Igor Condrea

Lector: Marcela Orjacovschi

Coperta și prezentare grafică: Igor Condrea

Machetare: Grig Teodor-Anghel

Prepress: Editura UNU

Tipar: Notograf Prim SRL

© Text: Constantin Olteanu, 2024.

© Prezentare grafică: Editura UNU, 2024, pentru prezenta ediție.

Toate drepturile rezervate.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova**Olteanu, Constantin.**

Nimic nu-i al meu / Constantin Olteanu ; coperta și prezentare grafică :

Igor Condrea. – Ed. 1-a. – Chișinău : UNU, 2024 (Notograf Prim). – 269 p.

[300] ex.

ISBN 978-9975-179-20-1.

821.135.1(478)-3

O-50

*Când mergi pe drumul
care leagă creierul tău de inimă,
descalță-te*

Au înflorit lalelele în Sala Mare

Cobori în jos pe strada Eminescu și cauți case pe care le-ai văzut și altă dată. În multe din ele chiar ai intrat cândva. Așa sunt amintirile noastre, au și ele adrese. Și niște praguri peste care treci. Și niște oameni cu care te întâlnești. Atunci și mai târziu. Lângă casa lui Eugen Doga ți se pare că auzi pianul. Undeva, într-o odaie păzită de zgomotul străzii. Te oprești și ascuți. Parcă se aude pianul. În casa lui Doga. Și mai jos, pe Eminescu mai jos, se aude pianul. De ce nu ai admite că ți s-au dus un pic mințile către timpuri mai vechi și că auzi pianul pe strada Eminescu.

Ușa Filarmonicii e încuiată. Tragi de mâner, iar trecătorii se uită la tine straniu. Ești singurul, probabil, care nu știe că Filarmonica nu mai există. Dar undeva, sus, se aude pianul. O săgeată desenată pe o bucată de carton mă trimite spre poarta din dreapta. E blocată și ea. Mai e o poartă. În stânga. După care – o spărtură în zid. O fi fost cândva ușă aici. Și îți apare scena dincolo de ea. Cu scândura spălată de ploii și cu blana verde a mușchiului acoperind scândură după scândură. A fost cândva partea la marginea ei. Cauți portretele cu geniile muzicii în aurul ramei, dar ele pot fi găsite doar în aduceri-aminte. Nu a rămas nici un scaun în sală. Nici la balcon. Nici altundeva. A venit cineva acum un an, acum doi ani și a plantat lalele în sala Filarmonicii. Și narcise. Și un pom. În ziua în care am mers să o văd, erau înfloriți. Ca la un mare concert. Roșii. Mai roșii decât focul care a înghițit

Filarmonica. Aș vrea să-l cunosc pe cel care a plantat lălele în Sala Mare a Filarmonicii. Merită Premiul Național omul acela. Aș vrea să-l cunosc.

Pe treptele care duc către balcon picură apa ploii de astă-noapte. Câtă tristețe în niște picături de apă! Cât timp trecut! E o ușă încuiată mai sus. Dincolo de sticla ei, pe un perete încă mai e un afiș anunțând un concert de Enescu. De obicei, afișele vorbesc numai la viitor. Doar că nu e limpede totuși când va avea loc concertul acesta.

Se văd lălelele și din balcon. Și scena pârjolită de foc. Are ceva din NOTRE-DAME. Are, dar nu știu ce are.

Poate focul.

Se aude-un pian undeva sus.

Din ceea ce a avut biserica satului, doar clopotele au mai rămas

Satul meu e printre puținele sate din Moldova în care, atunci când lua foc vreo casă, băteau clopotele. Înebunite de clopotari, înnebuneau și ele, la rândul lor, oamenii, fără să-i întrebe cumva ceva, fără să le dea timp pentru alte gânduri, pentru alte trebi. Oamenii ieșeau de prin case, se întorceau cu fața spre sat și căutau turnul de fum. Apoi alergau cu căldări cu apă spre casa cuprinsă de flăcări, ca și cum i-ar fi ars focul acela și pe ei. Alergau și copiii. Probabil, era singurul caz în care nu trebuia să-ți ceri voie de la părinți ca să pleci de acasă. Băteau clopotele înnebunite de clopotar, iar noi alergam ca și cum am fi fost singurii, în satul acela, în stare să stingă focul.

Și când murea cineva băteau clopotele. Rar. Așa cum e pasul spre cimitir. Ieșeau și atunci oamenii de prin case. Stăteau prin ogrăzi, căutând undeva peste gard pe altcineva care ar putea să știe cine a murit. Apoi clopotele urmau pas cu pas orânduiala înmormântării cu lungi tăceri între reveniri. Când se ieșea din casă, clopotarul izbea în unul din clopote, iar țipătul lui de aramă se pierdea în strigătul plâns al celor cuprinși de durere.

Tăceau abia după ce se pierdea scândura sub lopata de lut.

Și tăceau, tăceau...

Din ceea ce a avut Biserica satului nostru, doar clopotele au mai rămas. Și oamenii care o mai țin în minte. De Blajini, tot clopotele scot oamenii de prin ogrăzi. Altfel

de dangăt e. Nu e plânsul porților deschise și nu e focul caselor urcate în cer odată cu fumul streșinilor din stuf. E un fel de bucurie în bătaia lor. Probabil, aveam nevoie de un pic de bucurie în ziua asta.

Am fost de Blajini în sat. Dar nu m-am gândit vreodată că s-ar putea să nu bată clopotele. Nu băteau. Erau vorbe prin cimitir că omul care bătea clopotele a murit. Dacă a murit, mă gândeam, cine a tras de frânghie la înmormântarea lui? Rar. Așa cum e pasul spre cimitir. Abia peste câteva ore cineva a prins a bate în clopote. Fără plânsul porților în dangăt și fără frica de altădată. Cu un fel de bucurie în atingerile aramei.

Băiatul din clopotniță a tras de frânghii până când în cimitir au rămas doar niște lumânări topite de foc, niște flori lipite de cruci și niște pahare cu vin alb, cu vin roșu. Dumitru Pintilii. Așa-i spune lui.

E singurul clopotar al cărui nume îl știu. Și mai știu că fără unul ca el s-ar prăbuși tăcerea peste sat. Grea și lungă cât veșnicia. Fără să afle lumea cumva că, în una din zile, se lasă o poartă deschisă sau că turnul de fum duce cu el în ceruri o casă-nvelită cu stuf.

Și fără să știm noi înșine că trăim.

Ca să te pot iubi

„Pune oleacă de inimă când faci ceva. Pune oleacă de inimă!” Așa ne spuneau părinții. Nu mai țin minte ce făceam atunci. Poate tăiam lemne. Poate măturam ograda. Poate scuturam țealele într-o sâmbătă. Ne vedeau bine cum le facem pe toate și înțelegeau cum nu se mai poate de ușor că noi nu eram acolo unde tăiam lemne și nu eram acolo unde scuturam țealele. În altă parte eram, chiar dacă se vedea bine cum un băiat pe o prisă scutură țeale și cum un băiat, lângă o grămadă de lemne, lovește și lovește cu toporul. „Pune oleacă de inimă!” Ca să rămână un pic din noi în toate câte le facem.

Așa se întâmplă: te încalți dimineața în ghete, tragi o cămașă pe tine, dar tu, de fapt, ești undeva desculț pe nisip sau scuturi roua unei zile abia începute. Și nici în ghetele tale nu ești, nici în cămașă. În altă parte ești. Cu sufletul e și mai tulbure apa. Trăiești cea mai mare parte a vieții într-un oraș în care ți-ai făcut toate pozele, în care îi cunoști pe toți doctorii și în care nu te mai latră câinii din jurul blocului, dar cu sufletul, cu aerul acesta pe care îl tot căutăm, dar nu îl găsim, suntem cu totul și cu totul pe altundeva. Poate într-un sat în care își lasă cireșii creanga ca să o poți atinge cu degetele, poate într-o casă în care te caută maică-ta din poza ei, te caută, dar nu te poate găsi. Poate pe un drum pe care tot timpul te-ntorci, dar niciodată nu pleci. Cine știe. Aerul acesta despre care spune lumea că în inimă e, nu în plămâni.

Am înțeles că vine spre noi o lume pe care încă nu

am văzut-o. Am intrat într-un local din Statele Unite, în care s-a apropiat de noi un robot care a adus tot ce am comandat. Nu-mi pot aduce aminte cum arăta el. Nu știu dacă avea ochi și nu știu dacă avea degete la mâini. O chelneriță cu ochi albaștri mi-ar fi rămas în memorie. Cu șorțul ei un pic mai sus de genunchi și cu un buzunar din care scoate un carnețel ca să-și noteze tot ce îi cerem noi. Ea scrie în carnețel, iar noi o citim de sus în jos și de jos în sus ca pe o poezie.

Se spune că inteligența artificială ne va trage puțin câte puțin pe margine. Îmi telefonează cineva și îmi cere să-i trimit un cont – ar vrea să publice ceva în ziar. Dar, zice, vezi să fie exact cum a fost cel de data trecută. Pentru că așa vrea inteligența asta artificială. Altfel, ea nu recunoaște actul. Și îi zic: „Înseamnă că mâine va trebui să plângem exact ca alaltăieri. Exact. Pentru că altfel plânsul nostru nu e valabil. Nu va fi recunoscut și va fi anulat. Exact ca alaltăieri. Așa ni se cere.”

Ca nu cumva să greșim. Zăpezile se vor topi pe data de 4 martie și va fi întotdeauna luni, ora unsprezece. Pe data de 7 mai, duminică, ora șaisprezece și patru minute, va ploua și va ieși curcubeul. Întotdeauna pe 7 mai, ora șaisprezece și patru minute. Pe 12 mai se va scutura liliacul, iar peste două săptămâni vor înflori trandafirii. Nici mai devreme, nici mai târziu. Pentru că tot atunci și tot într-o vineri va trebui să ne căsătorim. Ca să se-audă muzica-n sat. Și eu am să-ți caut ochii sub voalul tău alb. Da, am să-i caut. Ca să știu că-s căprui. Poate, mai știi, greșește și ea, inteligența artificială. Ca să te pot iubi.